

ARTO KOJO

Varustevinkit

■ Koko tämän vuosituhannen ajan on Käsivarren alueen vaellusreissuilla näkynyt suuntaus, josta tuskin on enää paluuta entiseen. Kalalle mennään ja sieltä tullaan lentovehkeellä, ei enää kävellen. Vanhemman koulun miehiä, jotka taittavat matkasta molemmat tai ainakin jälkimmäisen puolen kävellen, tapaa poluilla joka vuosi aiempaa harvemmin.

Uuteen tapaan liikkua maastossa liittyy mukana olevien varusteiden raju lisääntyminen. On kelluntarengasta ja räpylää, säkkitolkulla omia polttopuita, lepotuoleja, punaviihkeitä ja olutkoreja, joskus jopa viihde-elektroniikkaa.

Runsaan varustemäärän takia aiempi liikkuva kalastus, jossa leiriä vaihdetaan ja kalastetaan useissa kohteissa, alkaa olla kalastustapana kansanhistoriaa.

Lentomatkailun edut ovat kiistattomat ja useimmilla ne liittyvät ajan säästöön. Kaukana sijaitseviin kohteisiin lentäen siirtymällä säästää 1–2 kalapäivää per suunta.

Toinen syy lentää on tietysti lievä itseluottamuksen puute. Ollaan huolissaan siitä, ettei kaukaiseen kohteeseen ehkä jaksetakaan kävellä.

Vielä on kuitenkin mahdollisuus taistella tuulimyllyjä vastaan, säästää tilkkanen maailman öljyvaroja ja suosia liikkuvaa vaellusta nipistämällä varusteista turhat pois.

Kantolaite, telttä ja makuupussi

Rinkan peruspaino normivarusteilla on noin kolme kiloa ja siitä on yleensä vaikea pudottaa mitään. Sen sijaan rinkan kantomukavuutta voi ehkä parantaa, mikä auttaa vaellustaipaleilla. Vielä vanhaa putkirinkkaa kantavat "sissit" saavat olkapäihinsä puhtia vaihtamalla putkettomaan runkoratkaisuun.

Olen itse ollut klassikkorinkka Savotta 906:n käyttäjä noin 20 vuotta ja siihen hyvin tyytyväinen, erityisesti sen äärettömään kestävyteen ja helppoon pakattavuuteen. Vain rinkan kiinteä sadesuoja on tässä ajassa rikkoontunut.

Sen sijaan Savotan kannettavuus ja säädettävyys ovat varsin huonoja. Olkaviilekkeet ovat liian ohuet ja kapeat, hartian sivusuunnan säätö ei riitä, selän pituusäättö jää itselteni vajaaksi ja viilekkeitä yhdistävä rintahihna puuttuu.

Aivan erityisen ikävä piirre on se, että vanhan Savotan lantiovyön metallisolki luistaa kävellessä huomaamatta jo muutamien satojen metrien matkalla ja rinkan koko paino putoaa väijäämättä hartioille.

Rinkan kanssa vaeltaminen on kalastajalle yleensä tuskaa, koska kalarompetta on mukana aina liikaa. Tässä muutama varusteisiin liittyvä vinkki, jolla vaellusaikaisia ongelmia voi lievittää.

Varpaita ilmataan vaellustauolla, mikä joskus tekee hyvää. Rinkka on kuvassa pinkeän täytenä, joten vaellus on selvästi alkuvaiheessa.

kalavaellukselle

En ole vielä keksinyt tapaa, pait-si tiukan umpisolmun, jolla hihnan luistamisen voisi kokonaan estää. Vasta viime kesänä tajusin, että pahimpien vaelluspäivien olkapääkipuihin olisi voinut napostella buranaa.

Majoitteen osalta tilanne on sikäli parempi, että tiettyyn rajaan asti teltan painoa saa pudotettua rahalla. Tärkeämpää kuin teltan hinta on kuitenkin se, että teltta on oikean kokoinen.

Vuosia sitten kannoin melko edullista ja silti laadukasta 2/3 hengen (2 nukkuu mukavasti, 3 siedettävästi) vaellustelttaa, joka painoi yli neljä kiloa. Vaihdoin silloiseen Fjällräven Foxliteen (1/2

► **Leirissä tavarat levitellään usein näennäisen sekaisiin ympäri aluetta. Käsittelyn helpottamiseksi ja joskus kelien takia on tärkeää, että jokainen ateria-aines on jollain tavalla sateelta suojattuna.**

Säästä painoa ruokatavaroissa

■ Ruokatavarat kahden hengen retkelle noin viikoksi painavat lähdeittäessä 7–10 kg ilman nautintoaineita. Kalastuksen ohella ruoka onkin rinkan suurin painon aiheuttaja.

Ruonan määrää ei välttämättä kannata tinkiä, mutta ruoasta voi tirstää veden pois jopa kokonaan ja painoa voi pienentää myös ruoka-aineiden valinnalla.

Leipä kulkee mukana näkkärinä, liharuoat mausteineen ovat jo kotona paistinpannun ja uunipellin nähneitä (kebab- tai jauheliha kuivattuna 50 g/hlö/pvä), säilykepurkkeja ei ole mukana yhtään.

Ainoan poikkeuksen sääntöön tekevät jotkut tuoretavarat kuten voi, juusto tai meetvursti sekä ehkä pieni määrä kalakeiton tuoreita aineksia.

Jos ateriat ja välipalat pohjaavat voileipätyyppiseen ruokailuun, mukana olevan näkkileivän määrä on pitkällä retkellä melko suuri. Jos kuivaa leipää kuluu runsaasti, esim. 500 g/hlö/vko, niin tuoretta leipää kuluisi vastaavasti 1 000 g/hlö/vko.

Höttöinen Ryvita on painoonsa nähden merkittävästi riittävämpää kuin tiukka, täysrukiinen Ylhäisten näkkäri, mutta Ryvita murenee herkemmin. Vaasan Maukas (18 g/pala) ja Sorja (10 g/pala) ovat keskenään aivan erilaisia, mutta molemmat retkellä hyviä. Kunto toimii, mutta Maitonäkki murenee ikävästi. Varrasleipä on hiukan painavanakin hyvää ja pysyy melko hyvin ehjänä pienemässä pakettikoossa.

Retkeltä voi jättää juuston ja/tai leikkeleiden jättämistä joko osit-

Itse kuivattu jauheliha (tai muu liha) on useiden pääruokien kevytkantoinen runko, jota jatketaan muilla saatavissa olevilla aineksilla. Pekonikuutiot ovat poikkeus, yleensä kannattaa pitäytyä rasvapiitoisuudeltaan maksimissaan 10% raaka-aineessa.

tain tai kokonaan pois, ja saman energian korvaamista voilla. Tila/paino/energiasuhteeltaan "leikkaamaton" voi on nimittäin ylivoimainen levite. Sitä voi käyttää muuhunkin ruokaan, eikä se ilmatiiivissä rasiassa viikon retkellä pilaannu kovimmissakaan helteissä.

Yleensä juustoa kuluu noin 250 g/hlö/vko kuten meetvurstiakin, mutta voita leivän päällä käytettynä vain 100 g/hlö/vko.

Pannukahvi on suurta herkkua, mutta vie runsaasti tilaa ja painaa paljon. Kannattaa ainakin harkita valtaosin pikakahvin käyttämisestä. Mikäli mukana on yhtään teenjuojaa, muuttuu pikakahvi liki pakolliseksi, kun yhdellä pannullisella lämmintä vettä saavat kaikki juomansa kerralla.

Kahvin annostelupurnukkana muovinen, pehmeä noin 100 g rasia on

ehdoton. Määrä riittää kahdelle noin viikoksi, kun pannukahvia tarvittaisiin painossa nelinkertainen määrä.

Jos kupin pohjan sokerisilmä ei ole välttämätön lepo hetken lopetus, teen tai kahvin makeutusaineena voi käyttää Hermesetasta tms. nappaina. Itse suosin sokeripalasta edelleen, mutta vain siksi, että tarvittavien palojen määrät ovat pysyneet hyvin pieninä.

Aamiainen pohjautuu yleensä myslisiin (noin 100 g/hlö/aamu) tai pikapuuroihin (noin 50 g/hlö/aamu) jatkettuna jonkin sortin kiisselillä. Koska myslillä on paitsi painoltaan myös tilantarpeeltaan kaksinkertainen aines puuroihin verrattuna, sen mukaan ottamista ei voi perustella järkisyillä. Uusimmat pikapuurojen oivalliset makuvaihtoehdot tasaavat myös tunnesyitä.

Pääruoan lisukevaihtoehtoja on nel-

Retkiaamiainen voi näyttää kotioloista katsottuna askeettiselta, mutta ilman 2009 edesmennyttä Ekströmin mustikkakeittoa se myös on sitä.

jä: pikariisi (80 g/hlö/ateria), pikamakaroni tai -spagetti (120 g/hlö), Couscous (100 g/hlö) tai perunamuusi (50 g/hlö). Vaikka muusi olisi selvästi riittävämpää, sitä ei yleensä makusyistä mene, mikäli muita tarjokkaita on vielä jäljellä. Oma selvä suosikkini on pikariisi, mutta erilaisia makuvaihtoehtoja tarvitaan.

Iltaruokana suositaan kevyempiä aineksia. Sopivia ovat mm. Lämmin kuppi -annokset (50 g/hlö), täysin sama tavara myyntinimellä pussikeitto (100 g/hlö), hauraat nuudelipussit (60 g/hlö) tai vadelma-, mansikka- ym. pikakiisselit (100 g/hlö). Kalamies syö iltaruokaksi paistettua kalaa (paistovoin tarve 100 g/hlö/vko) sekä tietysti ruisleipää.

hlöä) muinoin noin 500 euron hinnalla, millä summalla sain selästäni 1,5 kiloa pois.

Pitkän käyttöajan kannalta kalaliilta tuntunut hankinta oli hyvä. Vaikka Foxliten vetoketjut rupeavat jo rakoilemaan, käyttövuosia näyttäisi olevan luvassa vielä jokunen.

Teltan materiaaleja ei voi määrättömästi keventää tinkimättä kestävydestä, eikä kankaan pinta-alaa ei voi määrättömästi pienentää. Toki tukikaaret vaihtuvat hinnan kohotessa selvästi kevyemmiksi alumiiniksiksi, mutta peruslaadukkaissa vaellusteltoissa kepithän

▲ Tähän alumiinirunkoiseen isoon Trangiaan on lisätty kaasupoltin jälkikäteen. Keittipaketin paino varusteineen saattaa olla jopa 2,5 kiloa.

◀ Ohut leikkuulauta ja kevyt fileerausveitsi ovat ylellisyyksiä, joita arvostavat paljon kalaa syövät vaeltajat.

ovat "eastoneita" joka tapauksessa.

Vaikea on neljän hengen porukalla päästä alle neljän kilon majoituspainoon keppeineen, teki ratkaisuja minkäläisen setelitukon kanssa tahansa, eikä kaksin kuljettaessa pääse alle kahden kilon mitenkään.

Eräs valinnan mahdollisuus liittyy absidiin eli teltan "eteiseen". Normaalisissa 3/4 hengen tunne-

liteltassa pelkkä absidi tukineen painaa kilon verran. Sen voi säästää vain valitsemalla mallin, joista absidi puuttuu tai se on hyvin pieni.

Ison eteisen tuoma kiistaton mukavuus menetetään, ja säästetyt grammatkin saattavat osittain tulla takaisin muussa muodossa, kun joudutaan kantamaan esimerkiksi tuulelta suojattua keitintä.

Lisäkikkana Käsivarressa riittävän lämpimän noin kahden kilon makuupussin voi halutessaan vaihtaa kylmään yhden kilon malliin liisättyinä mukana jo muutenkin olevilla varavaatteilla, joita pidetään päällä nukkuessa.

Keittiö

Keittiö on yksi kolmesta peruskomponentista, jota vaelluksen aikana kannetaan mukana. Ison Trangian tyylinen keitin painaa materiaalista ja varustelutasosta riippuen käyttökunnossaan 2–2,5 kiloa, mukaan luettuna täyden kaasupatruunan paino noin 500 g.

Noin kilo lähtee pois vaihtamalla tuulelta melko suojattomaan mini-Trangiaan (nro 28) tai vastaavaan kevytkeittimeen ja vähentämällä rankan harkitusti kattiloita, kahvi-

www.kalastuskolmio.fi

Kalastajan hovihankkijalta ärhääkkäät kesävieheet!

Uutuus!
Jak Ruoho

Jak

Calico Cat

Calico Cat
kalalla

Tukkumyynti:

ALAN LIIKKEISTÄ JA OSASTOILTA KAUTTA MAAN

pannua ja/tai paistinpannua.

Yksin tai jopa kaksinkin vaeltavalle ratkaisu on sinänsä suositeltava, mutta samalla se voi aiheuttaa ongelmia (keittoaajan ja kaasun kulutuksen jyrkkää kasvua) erityisen kovatuulisina jaksoina.

Kalastajaryhmälle melko välttämättömiä ovat kevyt leikkuulauta, pieni fileerausveitsi, suolaa pienessä astiassa, voirasia tai ruokaöljypullo sekä kevyt tiskiharja ja -aine (noin 1 dl) omassa pikkupullossaan. Kaikki nämä voi jopa jättää pois, jos ei harrasta kalastusta, jolloin painoa voi säästyä lähes kilo.

Hiukan painoa ja tilantarvetta lisääviä, mutta silti suositeltavia keittiövarusteita ovat pehmeämuoviset, pienet elintarvikepullot sekä ilmatiiviit, mutta taipuisat jääkaappirasiat (huom: jäykkämuoviset pakasterasiat eivät kelpaa). Kun rasian muodoksi valitsee litteän eikä pyöreää, keittiön pakattavuus rinkiin paranee.

Esimerkiksi suola, sokeri, maitojauhe, kaakao ja pikakahvi ovat aineita, joiden ei missään tilanteessa halua saavan kosteutta ja joita on hankala kaadella kuppiin pieniä määriä vaikkapa minigrip-pusseista. Niille kaikille pehmeämuovinen elintarvikepullo on ehdoton apu.

Myös reissussa tehty graavika-

la, paistovoi sekä avatut juustot ja leikkeleet säilyvät paremmin ja sotkevat rinkiä vähemmän ilmatiiviissä jääkaappirasioissa.

Kalastusvarusteet

Pitkään olin saanut omien kalastusvälineitteni määrää vähennettyä pikkujäijä, mutta kolmisen vuotta sitten koin valtavan takaiskun. Silloin viimeinen pari Nokia Teno-kahluusaappaita, joita olin käyttänyt vaelluksella paitsi kalastuksessa myös kulkukenkienkin 15 vuoden ajan, lahosi peruuttamattomasti puhki ja uusiahana ei ole vuosien valmistettu.

Kahluusaappaiden painonsäästö perustui siihen, että samalla jalkineella pystyi sekä kalastamaan että kulkemaan, Tenoilla jopa hyvin.

Koska muut Suomessa näkemäni kahluusaappaat ovat muovisia, lestittömiä rimpuloita, joilla ei voi vaelluskäytössä sen enempää kävellä kuin kalastaakaan, oli pakko keksiä uusi ratkaisu.

Valintani oli kahden jalkineparin käyttö, laadukkaat vaellusken-

◀ **Kahvipannu on tarpeeton ylellisyys, jos käytetään pikakahvia. Nuotikahvin hyvistä tunteuksista harva kuitenkaan haluaa luopua.**

Vapaputki mittojen mukaan

■ Kalastustarvikeliikkeissä on tarjolla monenlaisia laukkuja ja putkia, joilla voi suojata vavat lento- ja automatkan ajaksi. Sen sijaan rinkiä selässä pitkin erämaita liikkuvan kalamiehen on huomattavasti vaikeampi löytää sopivaa suojaa vavoille. Suojan pitäisi olla mahdollisimman kevyt, mutta samalla niin

tukeva, että kalusto pysyy ehjänä.

Kun erämaahan pitää kuljettaa kalastusvälineiden lisäksi kaikki muukin retkeilyvarustus, alkaa kannettavien tavaroitten kokoa ja jokaista ylimääräistä grammaa miettiä tarkasti.

Valmiit vapaputket ovat pääosin kömpelön kokoisia, melko raskaita ja yleensä reilusti toista metriä pitkiä. Sellaisia on hankala kantaa rinkiin kiinnitettynä. Jos putken pää heiluu kantan pään yläpuolella, kolisee se tämän tasta puiden alaosiin jne.

Pyörin aikani kalastusvälineeliikkeissä ja tutkin nettikauppoja. Haeskelin sopivaa putkea, jossa kulkisivat sekä Lapin pikkupurojen ronkkimiseen tarkoit-

tu 5-jalkainen UL-vapa että pidempi 8-jalkainen linko, jolla kalastan tunturijärvillä.

Kun en sopivaa löytänyt, päätin rakentaa sellaisen itse. Rautakaupan vesijohto- ja viemäriputkivalikoimasta löytyi tarkoitukseen sopiva metrin mittainen 75 mm muhviputki, joka maksoi alle kymppiä.

Samasta kaupasta sain ostettua myös putkeen sopivan pohjan ja kannen. Sellaiset syntyivät 75 mm ilmastointiputken säätöventtiileistä, jotka maksoivat n. 4 €/kpl.

Sahasin putken sopivan mittaiseksi. Koska 8-jalkainen vapani menee kuletuskunnossa neljään 62-senttiseen

osaan, määräsi mitoituksen kaksiosainen UL-vapa, jonka pituus paloina on 73 cm. Putken pituudeksi tuli 75 cm.

Pohjan liimasin paikalleen epoksiliimalla. Kansi pysyi melko hyvin kiinni jo pelkän muhvin kumitiivisteiden ansiosta, mutta varmistukseksi leikkasin vielä erillisen kiinnitysremmin vanhasta polkupyörän sisäkumista ja kiinnitin sen 3 mm ruuveilla putkeen. Näin vavat eivät pääse tippumaan kovimmasakaan ryteikössä.

Vavat eivät myöskään kolise toisiaan vasten, kun ne pitää putkessa omissa kangaspusseissaan.

Mittojen mukaan tehty putki istuu rinkan kylkeen kuin valettu ja toimii täysin moitteetta. Vavat ovat kulkeneet jo muutaman kerran ehjinä erämaahan ja takaisin. Eikä putki paina kahden vavan kera kuin 760 grammaa.

Täysin vesitiivistä en putkesta saanut, joten rajun sadekuuron jälkeen on hyvä tarkistaa, ettei sisään ole päässyt vettä. Pahimmillaan putkessa viikkoja muhiva kosteus saattaa verhota korkkikahvat homeen peittoon. Kansi on kuitenkin helppo nostaa sateen jälkeen aavistuksen ylös, jolloin sisältö kuivuu nopeasti.

Heikki Viitanen

▶ **Vapaputken kansi ja pohja on tehty ilmastointiputken säätöventtiileistä. Kannen kiinnitysremminä on polkupyörän sisäkumista leikattu suikale.**

◀ **75 mm viemäriputkesta tehty vapaputki kulkee kätevästi rinkan kylkeen kiinnitettynä.**

▲ Ruokailuvälineet askeettisimmillaan ja parhaimmillaan. Laaja-alainen muki/kippo lämpimille juomille, kevyt lautanen sekä ohennettu metallilusikka. Haarukkaa tai veistä ei yleensä tarvita.

▼ Elintarvikkeet ja jääkaappirasiat ovat hyödyllisiä, vaikka vievätkin rinkasta tilaa. Rasioiden tulee olla ilmatiiviitä ja materiaalivalinnoissa on oleellista hyvä joustavuus.

gät kulkuun ja kahluuhousut sekä kahluukenkien virkaan halvat karkeapohjaiset lenkkarit kalastukseen.

Kun pelkät kahluusaappaat painoivat 2,3 kiloa, uusi yhdistelmä painaa tasan kaksi kiloa enemmän. Oikeat kahluukengät olisivat tuoneet selkään painoa 1,5 kiloa lisää. Nilkkani ovat onnekaasti aina olleet vahvat, joten en saa lisäarvoa nilkan tuesta.

Kahden vuoden käytön jälkeen en vielä koe, että aito vaelluskenkä toimisi maastossa pätäkään vanhaa nokialaista paremmin. Jalan hikoaminen on siinä hiukan hitaampaa, mutta yhtä kaikki jalka on märkä pitkän päivän päätteeksi.

Purojen ja kosteiden turvesoiden normiylityksissä vaelluskenkä on korkeaa kumisaapasta ärsyt-

tävästi huonompi, mutta sillakin pärjää.

Kahluumahdollisuudet parainivat huomasti, kun nimellistä kahluukorkeutta tuli puoli metriä lisää. Kuitenkin ero entiseen on kalastaessa yllättävän vähäinen, sillä Käsivarren koskien pohjarakenne on erittäin kivinen. Syvyyttä on 30 tai 130 cm riippuen siitä, mihin seuraavan askeleesi asetat.

Käytännössä huomaa kalastavani samoilta kiviltä kuin ennenkin. Muuhun kalastusvälineistöön on kaksi neuvoa, joilla painoa saa pudotettua.

Ensiksi luovu viehekalastuksesta ja ryhdy perhokalastamaan. Minimisetti kaksi perhovahapaa keloineen painaa vain puolet siitä, mitä kaksi kevyttä heittovapaa keloineen.

Mökille, autoon ja vapaa-aikaan.

799 €

Dometic RGE 2000
Reilunkokoinen jääkaappi kesämökille

- Toimii nestekaasulla ja sähköllä
- Tilavuus 100 litraa
- Pakastelokero 10 litraa
- Helppokäyttöiset säätimet yläpaneelissa

Nestekaasukäyttöiset Dometic-jääkaapit alk. 499 €
• Tilavuudet 60, 100, 146 ja 224 l

Dometic RC 1700 EGP
Monikäyttöinen matkajääkaappi

- Erityisen tilava
- 12V/230V/nestekaasu
- Tilavuus 41 litraa
- Jääpalarasia

299 €

249 €

Dometic RC 1600 EGP
Kätevä matkajääkaappi

- Tehokas ja helposti siirrettävä
- 12V/230V/ nestekaasu
- Tilavuus 33 litraa
- Jääpalarasia

Dometic RC 220
Tehokas 12 V autojääkaappi

- Kevyt kantaa ja kuljettaa
- Tilavuus 22 litraa
- Kätevä käyttää auton 12V pistokkeesta
- Toimii myös 230 V sähköllä
- Mukana eristävä kevytkansi
- Jäähdytys- tai lämmitystoiminto helposti valittavissa

99 €

Myynti kodinkoneliikkeet ja valtuutetut jälleenmyyjät.
www.dometic.fi

Dometic
THE SIGN OF COMFORT

Suurempi säästö syntyy vielä poistuvasta viehearsenaalista, sillä huolellakin mukaan valiten turhaa "rautaa" tulee kannettua mukana puolisen kiloa, joskus jopa yli kilo.

Toisena neuvona kehotan luopumaan klassisesta perholiivistä. Liivin pieniin taskuihin saa talteen uskomattoman määrän kaikkea pientä, joita saattaa toki joskus tarvita, mutta jotka yhdessä painavat yllättävän paljon.

Oma perholiivini painoi "tyhjänä" 1,1 kg. Siihen tulee vielä 25% painobonus, jos edellisenä yönä on satanut vettä tai liiviä muuten kuljettaa märkänä.

Liivin voi korvata nailonisella, hyvin kevyellä repulla, johon vaa'an, sadeasan ja kameran voi sijoittaa. Tai hyväksi voi käyttää kahluuhousujen yläpuolelle jääviä vaellusasun taskuja. Useissa kahluuhousuissa on vielä rinnuksilla vedenpitävä tasku.

Pientä säädetävää

Kun isot leikkaukset on tehty, voi olkapäiltään nipistää vielä yhden ylimääräisen kilon pienistä tavaroista säästämällä. Jo kilonkin kevennys 20 kilon rinkassa auttaa haivattavasti.

Käsivarren erämaa-oloissa läm-

kassiini mahdollisia reikäntyneitä tai muuten huonoja vaatteita, ja retkeltä palaa takaisin vain päällä oleva alusvaatekerta. Tapa on siitä todella huono, että kulkeminen tapahtuu yleensä raskailla ja huonoilla vaatteilla.

Moni kantaa rinkassa erillistä juomapulloa sellaisia vaellustaukoja varten, joissa juomavettä ei satu aivan polun varteen. Harva on tullut ajatelleeksi, että perinteinen vihreä litran kenttäpullo on älyttömän painava. Viisikymmentä ilmaista grammaa saa, kun vaihtaa sen ohutmuoviseen puolen litran viina- tai limupulloon.

Samalla tekniikalla retkilautasesta saa kevyemmän ja yliarvostetut haarukan ja veitsen voi aivan hyvin jättää kokonaan matkasta. Yleisvarusteena mukana kulkevan puukon kokoakin voi rajusti pudottaa.

Erlaisia korjaustoimia varten on fiksua kantaa korjaustarpeita, kuten nippusiteitä, kuparilankaa, nainnaruja tai/ja vahvaa teippiä.

Klassinen ratkaisu lähes kaikkiin vaivoihin on ilmastointiteippi, mutta siitäkin on hyvä ensin käyttää kaksi kolmasosaa johonkin muuhun ja lytätä loppurulla litanaksi ennen rinkiin työntämistä. Tai hankkia myös valmiiksi pieniko-

kaisen rullan jotain oikeaa teippiä, kuten Tesaa.

Lähes kaikesta, mikä on jossain pakkauksessa, voi aina valuttaa tai kuluttaa puolet pois ennen retkelle lähtöä. Tiskiaine kulkee jossain desin näytepullossa ja hammas-tahnatuubista ei tarvitse kuljettaa mukana kuin viimeistä viidennestä, ellei minikokoista tahnatukiloa onnistu jostain löytämään.

Vain saappaiden tai kahluuvareusteiden korjausliimaa ei pidä etukäteen edes avata.

Erämaassa voi todistetusti nukkua viikon ilman tyyntyä, ja yhtä todistetusti siitä tulee niska kipeäksi. Puhallettava niskatyyny on hyvä valinta, mutta itse löysin pehmo-tyynyni lämpökaulurin sisään rullatusta fleecesta.

Jossain vaiheessa retkeä tekee mieli peseytyä, mihin liittyy kiinteästi nopeahko kuivaus, koska tunturissa pesuvesi on usein viileää. Täysimittaista kylpypyyhettä ei tarvita, sillä normikokoisia, painoltaan kolmanneksen mikrokuitupyyhkeitä on myynnissä. Itse suosin tilasyistä froteista, isoa "käsipyyhettä", joka riittää koko vartalon kuivaamiseen.

Viimeisenä, mutta ei vähäisimpänä, voi säästää hipun rakkojen torjunnassa. Compeed-tekoiho suojaa alkavat tai puhjenneet rakot miellyttävästi ja tehokkaasti, eikä rasia edes paina paljon, mutta vieläkin kevyempi ratkaisu on olemassa.

Pujota naisten yhden koon säärusukka jalan ja varsinaisen kulkusukan väliin, ja uuden liukkaan pinnan myötä rakontorjunnan tarve poistuu. Idea on siis sama yksinkertaistettuna ja halvempaan kuin mitä vaelluskenkien alussukan eli linerin kanssa.

◀ Varavaatetus käärittynä kaulurin sisään toimii näppäränä tyydynä.

▼ Naisten nailonsukka kulkusukan alla estää käytännössä rakkojen syntymisen.

min varavaatetus on keskikesälläkin välttämätön. Se voi olla pitkälahkeinen ja -hihainen tekokerasto, jonka jatkeena on villapaita tai ohut fleece. Lisänä joko villa- tai tekokuitukäsinet ja villapipo tai kauluri, jota voi käyttää päähineenä.

Materiaalivalinnoilla saa leikatua joitain satoja grammoja. Helppo tapa on vaihtaa paksu villapaita ohueen, mutta viileämpään fleeceseen, jolloin painosta voi pudota jopa puoli kilo.

Oma tapani vähentää grammoja vaatetuksessa on raadollisesti polttaa käytettyjä alusvaatekertoja. Vuoden varrella kerään Lapin

VÄINÖ KALLIO

■ Heinäkuinen lämmin päivä on kääntymässä iltaan pysäköidessämme auton hylätyn Lavivaaran laskettelukeskuksen pihaan. Paikka sijaitsee Kaaresuvannon kylän pohjoispuolella, noin 10 km pituisen hyväkuntoisen soratien päässä.

Netistä tiedonmursia selvomalla selviää, että laskettelu-keskuksen tarina päättyi ennen kuin ehti kunnolla alkaakaan. Nyt autio päärakennus vartioi Lavivaaran juurelta taipaleensa aloittavien vaeltajien autoja sen aikaa, kun nämä samoilevat Tarvantovaaran hiljaisessa erämaassa.

Ja Lavivaaralta onkin hyvä aloittaa vaellus. Vahva mönkijäura vie jalkamiehet perille Metsähallituksen ylläpitämälle Syväjärven autiotuvalle, jonka vieressä virtaa järveltä alkunsa saava Hietajoki.

Erän vakituinen avustaja ja